

**НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О. О. Богомольця**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я
ТА ПРОФІЛАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ**

**ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ
студентської науково-практичної конференції**

*Інноваційні підходи у наукових дослідженнях у сфері
громадського здоров'я та профілактичної медицини:
досягнення та перспективи*

Київ – 2025

термінології» - Матеріали V Всеукраїнської студентської науково-практичної онлайн-конференції. – 2018. – с.41-42.

6. Коцюба О. П. Роль латинської мови в стандартизації термінів для клінічних лабораторних досліджень / О. П. Коцюба // Вісник Львівського медичного університету. – 2021. – Т. 25, № 3. – С. 89–92.

7. Литовська О. В. Термінологія, медична. Напрями адаптації курсу «Латинська мова та медична термінологія» до вимог спеціальності «Технології медичної діагностики та лікування» / Відповідальний за випуск: проф. А. Г. Шультгай. – 2021. – 304 с.

8. Собчук О. М. Міжнародні підходи до стандартизації медичної термінології / О. М. Собчук // Український журнал з лабораторної медицини. – 2016. – № 1. – С. 15–18.

ВИКОРИСТАННЯ СТАНДАРТИЗОВАНИХ ТЕРМІНОЛОГІЧНИХ СИСТЕМ ЯК ВИЗНАЧАЛЬНИЙ ФАКТОР ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ПРИ НАДАННІ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ

Софія СВИРИДЮК, Світлана ЛЕХНІЦЬКА

*Здобувач вищої освіти I курсу стоматологічного факультету
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка*

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Актуальність: Сучасна хірургія та травматологія є одним з найдинамічних напрямків медицини, що потребують міжнародної стандартизації термінології. Глобалізація медицини та інтеграція фахівців із різних країн світу підкреслює важливість уніфікації термінів для забезпечення зрозумілості та точності у клінічній практиці, наукових дослідження і освітньому процесі. Єдиний підхід до використання термінів дозволяє уникнути плутанини при постановці діагнозу, плануванні лікування, проведенні операцій та підготовці медичних кадрів.

Мета: Дослідити основні аспекти міжнародної термінології в хірургії та травматології, проаналізувати сучасні тенденції уніфікації термінів та їхнє впровадження у клінічну практику.

Матеріали та методи: Робота базується на аналізі наукової літератури, міжнародних стандартів(зокрема, класифікації ICD-11, AO Foundation), керівництв із хірургії та травматології, а також дивних електронних медичних платформ.

Тези :

1. Стандартизація медичної термінології

Використання міжнародної термінології запобігає можливим помилкам у клінічній практиці. Стандартизація охоплює як анатомічні терміни, так і процедури.

- Corpus humanum — людське тіло
- Nomenclatura anatomica — анатомічна номенклатура.
- Diagnostica — діагностика.

2. Анатомічна база термінології хірургії

Хірургія використовує латинські назви органів і структур для опису оперативних втручань.

- Cranium — череп.
- Thorax — грудна клітка.
- Abdomen — черевна порожнина.
- Hepatectomia — видалення печінки.
- Appendicectomy — видалення апендикса

3. Міжнародна класифікація хірургічних втручань

Використання класифікацій, таких як ICD (International Classification of Diseases), допомагає у стандартизації опису хірургічних процедур. • Laparotomia — розтин черевної порожнини.

- Cholecystectomy — видалення жовчного міхура.
- Arthroplastica — відновлення суглоба.
- Mastectomy — видалення молочної залози.

- Gastrectomia — видалення частини шлунка

4. Особливості травматологічної термінології Травматологія використовує уніфіковані класифікації травм і стандартизовані назви лікувальних заходів

- Fractura — перелом.
- Luxatio — вивих.
- Contusio — забій.
- Repositio — репозиція (відновлення положення кісток).
- Immobilisatio — іммобілізація (фіксація).
- Osteosynthesis — остеосинтез (фіксація кісток).

5. Роль латинської мови у впровадженні нових термінів

З розвитком роботизованої хірургії, трансплантології та регенеративної медицини з'являються нові терміни. Латинська мова адаптується до сучасних реалій.

- Transplantatio — пересадка органів.
- Prothesis — протезування.
- Implantatio — імплантація.
- Endoprothesis — ендопротезування.
- Autotransplantatio — пересадка власних тканин.

6. Інформаційні технології та термінологія

Цифрові бази даних, як PubMed або [ClinicalTrials.gov](https://clinicaltrials.gov/), сприяють поширенню стандартизованої термінології.

- Bibliographia medica — медична бібліографія.
- Therapia — терапія.
- Prognosis — прогноз.

Результати: Термінологія являє собою сукупність термінів, які належать до певної мови або спеціалізованої наукової чи професійної галузі. Вона виконує дві ключові функції: позначення конкретних предметів або явищ, а також забезпечення комунікації в професійному середовищі. Саме це підкреслює значущість вивчення термінології у визначених

галузях. Серед числених термінологічних систем ми зосередили увагу на двох із найбільш важливих та таких, що динамічно розвиваються .

На основі дослідження було виявлено , що міжнародна термінологія охоплює різні аспекти медичної практики: від опису анатомічних структур до детального визначення хірургічних процедур.

Використання стандартизованих термінологічних систем у медичній сфері є критично важливим аспектом для забезпечення ефективної професійної комунікації під час надання медичної допомоги. Це має кілька важливих переваг:

- Підвищення точності і зрозумілості комунікації: Стандартизовані термінологічні системи, такі як Міжнародна класифікація хвороб (МКХ) і системи для опису медичних процедур (наприклад, SNOMED CT), дозволяють лікарям, медсестрам, фармацевтам та іншим спеціалістам ефективно обмінюватися інформацією без ризику нерозуміння чи помилок, що можуть виникнути через використання різних термінів або нестандартних скорочень.

- Міжнародна уніфікація: Завдяки стандартизації медичні спеціалісти по всьому світу можуть зрозуміти один одного навіть при різних мовах чи національних особливостях. Це особливо важливо в умовах глобалізації медичних практик і для організацій, які займаються міжнародними дослідженнями або допомогою в кризових ситуаціях.

ICD-11 забезпечує стандартизацію діагнозів та хірургічних втручань .Наприклад, травми кістково-м'язової системи класифікуються за локалізацією, наприклад(*singuli membri superioris, femur*), тяжкістю(*gradus levis,gradus moderatus gradus gravis*) та етіологією(*trauma mechanica,fractura pathologica*). Така класифікація дозволяє швидко зрозуміти стан пацієнта та вибрати оптимальну стратегію лікування.

SNOMED CT надає єдину номенклатуру для хірургічних процедур.Наприклад, процедура “*cholecystectomy laparoscopica*” у різних країнах може називатися інакше,але SNOMED CT встановлює чіткий код

для цієї операції. Це значно полегшує комунікацію між лікарями різних країн, особливо у випадках надання телемедицини.

Для опису переломів застосовуються детальні стандарти. Наприклад, перелом діяфізу стегнової кістки може бути позначений як 32-A2, де перша цифра вказує на розташування перелому, друга-на тип, а буква і число після дефісу-на ступінь пошкодження. Така система забезпечує точність у плануванні лікування.

Новітні роботизовані системи, такі як Da Vinci Surgical System, також мають стандартизовані назви компонентів та процедур. Це важливо для уникнення помилок при замовленні, налаштуванні, або використанні такого обладнання.

Програма Advanced Trauma Life Support (ATLS) уніфікує підхід до лікування пацієнтів із поліорганною травмою. Вона визначає стандарти оцінки стану пацієнта, алгоритми стабілізації та правила транспортування. Наприклад, чітко визначено кроки для діагностики внутрішньочеревної кровотечі та негайного її усунення.

Висновки. Міжнародна термінологія у хірургії та травматології є невід'ємною складовою сучасної медицини. Уніфікація термінів сприяє покращенню комунікації між фахівцями, забезпечує точність у процесах діагностики, лікування та навчання. Використання стандартизованих систем, таких як ICD-11 або AO Foundation, підвищує якість надання медичної допомоги, що особливо актуально у глобальній інтеграції. Подальші дослідження у цій галузі допоможуть удосконалити клінічну практику, розробити нові протоколи та сприяти впровадженню інноваційних технологій.